

## **СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

**Присяжна О. Д.**

кандидат філологічних наук,

старший викладач кафедри іноземних мов

Вінницького національного технічного університету

**Медведєва С.О.**

викладач кафедри іноземних мов

Вінницького національного технічного університету

м. Вінниця, Україна

Мова – це засіб спілкування і має велике значення у житті кожної людини. Кожен хоче мати можливість висловитися і бути почутим. Безперечно, кожна людина хотіла б бути успішною і реалізуватися у своїй професії. А в цьому випадку може допомогти знання іноземної мови. Вивчення іноземних мов на не філологічних спеціальностях є важливим аспектом формування професійного та світоглядного рівня студентів вищих навчальних закладів і наступною ланкою вивчення іноземної мови на базі середньої школи.

Сучасні інтеграційні процеси в Україні відкривають можливості студентам ознайомлення і безпосередньої участі в наукових, технічних, культурних, економічних, медичних та інших досягненнях світової цивілізації. Першочергове значення в цьому процесі відіграє вивчення та знання іноземної мови, як засобу спілкування і яка є важливим інструментом для інтеграції студентів та засобом відкриття і пізнання світу та інновацій з професійного напрямку підготовки. Необхідність знання англійської мови та володіння нею на достатньому рівні потрібна для ефективної комунікації у різних галузях. Отже, викладання

іноземної мови як мови фаху повинно задовольняти потреби, що постійно зростають.

Проте, слід констатувати, що існує ряд перепон, які стоять на шляху ефективного оволодіння іноземною мовою для професійного спілкування. Незважаючи на те, що вивчення англійської мови громадянами України починається ще з початкової школи, існує проблема недостатнього рівня сформованості базових мовленнєвих умінь та навичок випускників і невміння користуватися мовою на практиці. Іншими словами, ми маємо справу з низьким рівнем базової мовної підготовки студентів. Теоретично студенти перших курсів, закінчивши школу, мали б отримати достатні знання з іноземної мови, а на практиці ми маємо справжній колапс, і часто вимушені починати з вивчення елементарних граматичних та лексичних конструкцій. Тому перед викладачами нефілологічних вищих навчальних закладів виникає потреба у вирішенні дилеми: як швидко та ефективно навчити студентів користуватися іноземною мовою в цілому, водночас інтенсивно працюючи над розвитком професійно-орієнтованих мовленнєвих компетенцій.

Як же насправді швидко та ефективно навчити студентів іноземної мови? Існує цілий ряд різноманітних авторських підходів, методів, засобів навчання та викладання іноземної мови. На сучасному етапі багато науковців-філологів займаються проблемами вивчення іноземної мови на не філологічних спеціальностях та розробленням методик професійної мовленнєвої підготовки, серед яких: Г. П. Савченко, Л. Б. Котлярова для юридичних спеціальностей Є. В. Мірошніченко, Л. Ф. Манякіна та інші для економічних спеціальностей, перекладом технічних термінів та специфікою спілкування фахівців технічного напрямку О. Б. Тарнопольський, І. М. Гришина, Г. О. Ємельянова, військовослужбовців – І. С. Онисіна, І. Н. Угрюмова, Р. Г. Зайцева. Значних досягнень в розробці методик навчання іноземній мові студентів медичних спеціальностей досягли М. А. Задорожна, О. П. Петрашук та ін. [] Сучасний фахівець не може обрати одну єдину методику, оскільки сучасний стан навчання вимагає від викладача бути справжнім професіоналом, а іноді й митцем, щоб

уміти пояснити, трактувати, переосмислювати, критично ставитися до свого арсеналу викладацьких засобів, уміти шукати нові шляхи удосконалення та підвищення ефективності викладання іноземної мови.

Крім особистісних перед викладачами України, зокрема Вінницького національного технічного університету, постає ряд проблем, які не залежать від викладача,.

**Кількість годин.** З одного боку, досліджуючи стандарти вищої професійної освіти протягом останніх років, не можна не зазначити помітне зростання рівня вимог до володіння іноземною мовою студентами нелінгвістичних навчальних закладів. Навіть вводиться практика проведення зовнішнього незалежного оцінювання з іноземної мови для абітурієнтів, що вступають до магістратури. Але з іншого боку спостерігається істотне зменшення загальної кількості годин, скорочення курсів та термінів вивчення іноземних мов (за нашими планами: 1-2 курси – 2 год/тиждень; 4 курс, магістри 1 року навчання – 1 год/тиждень). Що, наряду ще з однією проблемою – надзвичайно низьким рівнем мотивації студентів технічних навчальних закладів до вивчення мов – призводить до цілковитої стагнації у цій сфері.

Мотивація – це теоретична концепція, що використовується для пояснення ініціації, напрямку, інтенсивності, наполегливості, цілеспрямованої поведінки. В контексті практичного заняття з іноземної мови, поняття «мотивація студента» може використовуватися для пояснення рівня інтенсивності уваги та зусиль студента, витрачених на виконання різноманітних завдань. Отже, мотивацією для студента виступає бажання вчитися заради досягнення не тільки академічної мети, а й для професійного зросту. Тому для успішного пробудження в учінні, які спрямовують діяльність студентів, та для успішної студентської спонуки, студент повинен хотіти активно брати участь в процесі навчання. [] Щороку потреба знання англійської мови фахівцями різних галузях наук зростає, але мотивація до вивчення мови є, як не дивно, досить низькою.

**Подолання мовного бар'єру.** Небажання або страх сказати неправильно виникає майже у всіх студентів, тому ще однією проблемою для викладача є

подолання мовного бар'єру у студентів. Беззаперечним є той факт, що навчитися говорити іноземною мовою можна лише використовуючи її на практиці. Надзвичайно важливим є «надати порятунок» студентові, зуміти його переконати, що говорити неправильно, то не страшно, страшно – коли мовчиш. У процесі навчання у нашому університеті викладачі надають перевагу навчанню усного англомовного спілкуванню студентів технічних спеціальностей, у якому на перший план виступають мовленнєві навички, що представляють собою певний рівень досконалості виконання лексичних, граматичних і фонетичних операцій.

Насправді проблем у сучасному викладанні іноземної мови є безліч, але навчання мові – це прекрасно і перспективно, особливо, коли бачиш плоди своєї праці. І вже не важливо через які терни ти дійшов до поставленої цілі.

#### Література:

1. Дудікова Л. Сучасні підходи викладання іноземних мов на не філологічних спеціальностях вищих навчальних закладів [Електронний ресурс] / Л. Дудікова // Український науковий журнал «Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації.» №1, 2013. – Режим доступу: <http://social-science.com.ua/article/1021> (дата звернення 19.10.2017) – Назва з екрана.
2. Організація навчально-виховного процесу. З досвіду роботи вищих навчальних закладів I—II рівнів акредитації / за ред. Н. М. Салман, Н. В. Цибенко. — 2007. — Випуск 10.— С. 80—95.
3. Гейхман Л. К. Искусство быть и общаться с другим (Интерактивное обучение) / Л. К. Гейхман. — Пермь: Центр развития образования, 2001.
4. Тригуб І.П. Мотивація студентів як один із основних факторів успішної професійної підготовки. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2014/motyvatsiya-studentiv-yak-odyn-iz-osnovnyh-faktoriv-uspishnoji-profesijnoji-pidhotovky/> (дата звернення 19.10.2017) – Назва з екрана.